

Informacja na temat wskaźników referencyjnych i Planu awaryjnego

Polski Bank Spółdzielczy w Wyszkanie zamieszcza informację na temat stosowanych wskaźników WIBID/WIBOR

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1011 z dnia 8 czerwca 2016 r. w sprawie indeksów stosowanych, jako wskaźniki referencyjne w instrumentach finansowych i umowach finansowych lub do pomiaru wyników funduszy inwestycyjnych i zmieniające dyrektywy 2008/48/WE i 2014/17/UE oraz rozporządzenie (UE) nr 596/2014, dalej „BMR”, ustanawia nowe standardy w zakresie opracowywania, udostępniania oraz stosowania wskaźników referencyjnych na obszarze Unii Europejskiej.

Rozporządzenie BMR wraz z nowelizacją dostępne jest pod adresem:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/HTML/?uri=CELEX:32016R1011&from=EN>

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/HTML/?uri=CELEX:32021R0168&qid=1615204032271&from=en>

Przepisy BMR wprowadzają m.in. nową kategorię podmiotów nadzorowanych – Administratorów wskaźników referencyjnych, którzy będą musieli spełniać szereg wymogów w zakresie transparentności procesu wyznaczania wskaźników referencyjnych, zapobiegania konfliktom interesów oraz mechanizmów kontroli wewnętrznej. BMR wprowadza dodatkowo m.in. szczegółowe wymogi dla wskaźników referencyjnych stóp procentowych, towarowych wskaźników referencyjnych oraz wskaźników referencyjnych danych regulowanych.

Zgodnie z art. 28 ust. 2 BMR, Bank opracował Plan awaryjny określający działania, które zostaną podjęte na wypadek istotnych zmian lub zaprzestania opracowywania wskaźnika referencyjnego. W przypadku umów zawartych przed wejściem w życie Rozporządzenia BMR, klient może podpisać bezpłatny aneks do umowy, w którym znajdują się takie zasady.

Wskaźnik podstawowy – wskaźnik referencyjny dotychczas stosowany w umowie. Pisząc na o wskaźniku podstawowym odwołujemy się do tego znaczenia.

Wskaźnik alternatywny – wskaźnik, który można stosować, jako odniesienie (alternatywę) w celu zastąpienia wskaźnika referencyjnego, którego opracowywania zaprzestano. Pisząc na o wskaźniku alternatywnym odwołujemy się do tego znaczenia.

Definicja Wskaźników WIBOR/WIBID

Wskaźnik WIBID – to wskaźnik referencyjny stopy procentowej w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 22 Rozporządzenia BMR, odzwierciedlający poziom stopy procentowej, po jakiej depozyty na określone Terminy Fixingowe byłyby przyjmowane przez podmioty spełniające Kryteria Uczestnika Fixingu od innych podmiotów, spełniających Kryteria Uczestnika Fixingu.

Wskaźnik WIBOR – to wskaźnik referencyjny stopy procentowej w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 22 Rozporządzenia BMR, będący kluczowym wskaźnikiem referencyjnym w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 25 Rozporządzenia BMR, odzwierciedlający poziom stopy procentowej, po jakiej depozyty na określone Terminy Fixingowe byłyby składane przez podmioty spełniające Kryteria Uczestnika Fixingu w innych podmiotach, spełniających Kryteria Uczestnika Fixingu

Kto zarządza wskaźnikami referencyjnymi

Administratorem w/w wskaźników referencyjnych jest GPW Benchmark S.A. Administrator wskaźnika to podmiot, który jest kontrolowany przez organ nadzoru i jest niezależny od banków i innych instytucji finansowych. Administrator wskaźnika wyznacza wskaźnik zgodnie z przyjętą metodyką i dba o spójność tego procesu z obowiązującymi regulacjami.

Na stronie Administratora: <https://gpwbenchmark.pl> dostępne są szczegółowe informacje dotyczące WIBOR, w tym:

- opis kluczowych elementów metody opracowywania wskaźnika,
- oświadczenie o wskaźniku referencyjnym (na podstawie art. 27 rozporządzenia BMR),
- procedury dotyczące skarg związanych z wyznaczaniem wskaźnika,
- dane kontaktowe Administratora.

Wprowadzenie wskaźniki WIBOR zostały dostosowane do wymogów Rozporządzenia BMR, ale nie można wykluczyć, że w przyszłości Administratorzy tych wskaźników zmienią je w istotny sposób lub zaprzestaną ich opracowywania.

Główne ryzyka dotyczące wskaźników referencyjnych

Stosowanie wskaźników referencyjnych wiąże się z ryzykami ogólnymi oraz specyficznymi dla danego wskaźnika. Ogólne ryzyka dotyczą przede wszystkim tego, że:

- Administrator może – z przyczyn regulacyjnych lub biznesowych – zmienić wskaźnik referencyjny lub metodologię jego wyznaczania,
- Administrator zdecyduje, że przestaje opracowywać dany wskaźnik albo odpowiedni organ wycofa Administratorowi zezwolenie na opracowywanie danego wskaźnika,
- wskaźnik referencyjny może przestać być reprezentatywny dla danego rynku lub realiów gospodarczych. Dotyczy to np. sytuacji, gdy podmioty, które przekazują dane niezbędne do opracowywania danego wskaźnika referencyjnego, przestają to robić,
- odpowiedni organ nadzoru zdecyduje, że wskaźnik referencyjny przestał wiarygodnie mierzyć dany rynek bazowy (potwierdza to oświadczenie Administratora lub organu nadzoru),
- Administrator może przestać publikować lub opracowywać dany wskaźnik (w całości lub w części np. wskaźnik dla pewnego tenoru, okresu), a odpowiednie wskaźniki alternatywne mogą nie zostać wyznaczone,
- może istnieć uzasadniona potrzeba zmiany umów finansowych lub instrumentów finansowych, aby odwołać się w nich do stóp wolnych od ryzyka.

Ryzyko zmiany metody opracowywania wskaźnika referencyjnego

Administrator, który opracowuje dany wskaźnik referencyjny, może wprowadzić zmiany w przyjętej metodzie opracowywania wskaźnika. Obowiązują go zasady opisane w dokumentacji, która dotyczy wskaźnika referencyjnego. Dokumentację Administrator publikuje na swojej stronie internetowej.

Zmianę metody opracowywania wskaźnika poprzedzają zwyczajowo konsultacje publiczne. W trakcie konsultacji Administrator określa zakres proponowanej zmiany oraz jej uzasadnienie.

Administrator może uzasadnić zmianę metody tym, że musi ją dostosować do:

- wymogów rozporządzenia BMR,
- wytycznych organu nadzoru lub
- rekomendacji instytucji nadzorczej np. KNF.

Gdy Administrator zmieni przyjętą metodologię, może zmienić się także wartość wskaźnika. Wzrost lub obniżenie wartości wskaźnika może wtedy wpłynąć na:

- wartość wzajemnych świadczeń wynikających z umowy,
- wycenę instrumentów lub produktów finansowych.

Jeśli Administrator zmieni – zgodnie z Rozporządzeniem BMR – metodę opracowywania lub definicję wskaźnika, albo wprowadzi inną istotną modyfikację wskaźnika, nie będzie to traktowane, jako zmiana umowy. Dotyczy to także sytuacji, gdy Administrator zmieni wartość wskaźnika referencyjnego.

Ryzyko zaprzestania przez Administratora opracowywania wskaźnika referencyjnego (trwale lub na pewien okres)

Administrator może zdecydować, że przestaje publikować wskaźnik. Procedura trwałego zaprzestania publikacji wskaźników referencyjnych, jest ściśle określona przepisami. Uczestniczy w niej także organ nadzoru. Administrator opisuje ją w dokumentacji wskaźnika, którą publikuje na swojej stronie internetowej.

Administrator może zdecydować, że przestaje opracowywać wskaźnik referencyjny:

- z przyczyn biznesowych lub
- gdy uzna, że dane, które wykorzystuje do opracowywania wskaźnika, nie są reprezentatywne dla rynku lub realiów gospodarczych, które ten wskaźnik mierzy.

Przed taką decyzją Administrator zazwyczaj przeprowadza konsultacje publiczne. Trwają one najczęściej kilka miesięcy. W tym czasie administrator określa m.in. datę, od której zamierza zaprzestać opracowywać wskaźnik.

Może także zdarzyć się, że Administrator przez jakiś czas – nawet i jeden dzień – nie będzie w stanie wyznaczyć wartości wskaźnika. Na przykład Administrator nie wyznaczy wartości wskaźnika, jeśli w danym dniu nie otrzyma wystarczającej liczby niezbędnych danych.

Jeżeli Administrator trwale lub czasowo przestanie opracowywać wskaźnik, nie będziemy, jako Bank, mogli użyć tego wskaźnika do ustalenia wartości wzajemnych świadczeń, które wynikają z umowy. Zastąpimy wtedy wskaźnik referencyjny innym – w sposób opisany w umowie, w Planie awaryjnym.

Ryzyka związane ze stosowaniem wskaźników WIBID i WIBOR, to m.in:

- rezygnacja z dwustronności stawek, czyli zawieszenie publikacji WIBID,
- istotna zmiana metody opracowywania wskaźnika referencyjnego,
- zaprzestanie opracowywania wybranego okresu wskaźnika WIBOR, np. WIBOR 3M.

Bank definiuje istotną zmianę wskaźnika referencyjnego w taki sam sposób, w jaki definiuje ją Administrator tego wskaźnika.

Przypominamy, zatem, że wszystkie kredyty ze zmienną stopą procentową wiążą się z ryzykiem jej zmiany. Wzrost (spadek) wskaźnika wpłynie na wzrost (spadek) wysokości części odsetkowej spłacanej raty kredytu.

Więcej informacji o ryzyku zmiennej stopy procentowej opisujemy na naszej stronie internetowej www.bankpbs.pl w zakładce oprocentowanie

https://bankpbs.pl/images/pdf/Informacja_ryzykach_dla_Kredytobiorcy_zwiazanych_zastosowanie_m_zmiennego_oproc_kredytach_dla_klientow_indywidualnych.pdf

Szereg informacji w zakresie stosowani wskaźników referencyjnych udostępnianych jest również przez organ nadzoru https://www.knf.gov.pl/dla_ryнку/Wskazniki_referencyjne